నాలుగు కళ్ళు

డా॥ జొన్నలగడ్డ వీరాస్వామి

జానకిరామయ్య కుటుంబానికి పెద్ద. ఇద్దరు చెల్లాయిల్ని, ముగ్గురు తమ్ముళ్ళను నామీద వదిలేసి, తన తండ్రి పరలోక యాత్ర చేశాడు. స్వయం కృషితో, సంపాదన పరుడై, నాటి నుంచి జీవితంతో కుటుంబ భారాన్ని మోస్తున్నాడు.

పెద్ద చెల్లెలు లక్ష్మికి పెళ్ళీడు వచ్చింది. తమ్ముళ్ళకు జీతాలు కట్టాలి. సగం [illegible]కే జీతం సరిపోతున్నది.

ఒకప్పుడు ఈ దేశం సస్యశ్యామలం. కాని ఇప్పుడది పాపభూమిగా మారింది. [illegible] అనే రాగాలు తీశాడు. విద్యార్థిగా, [illegible] దారిద్ర్యం తనను చుట్టుముట్టింది.

ఈ దారిద్ర్యంలోంచి బైట పడటం ఎలా? [illegible] ఆలోచించాడు. [illegible] తప్ప, జవాబు దొరకలేదు.

అనాగ గంగగా బట్టలు వేసుకున్నాడు. చేతు తడుముకున్నాడు. అర్థరూపాయి బిళ్ళ తనచేతికి తగిలింది. ఆ రోజుకి తన సంసారానికి ఆధారం. దాంతో బియ్యం, పూసె, పప్పులు, కూరగాయలు సమస్తం కొనాలి.

దేశపరిస్థితులు మారాయి. అనూహ్యంగా బింబరి పందరగా, అగమ్య గోచరంగా, నిస్పృహగా.

ఏదిఏమైతేనేం, దారి కనబడటం లేదు జానకి రామయ్యకు. వెలుగు మాయమై, కటిక చీకట్లు ముసురుతున్నాయి. స్వాధీనం తప్పిన మనస్సుతో సాగిపోతున్నాడు.

నడిచి, నడిచి ఒక పార్కు చేరాడు. సిమెంటు బల్ల. ఆ బల్లకు ఎదురు అక్కడొక్కడే దిగులుగా కూర్చున్నాడు. కొంత సేపటికి నడుం వాల్చాడు.

ఎండ కళ్ళమీద పడటంతో, కళ్ళు తెరిచాడు. ఆ కళ్ళు ఇంకొకరి కళ్ళతో కలిసిపోయాయి. అట్లాగే ఒకరినొకరు చూసుకుంటూ, కొంత సేపు గడిపారు.

ఆ కొత్త కళ్ళు ఒక స్త్రీవి. నల్లని కళ్ళు, చక్రాల్లా గుండ్రనివి, పెద్దవి

అంతలోనే జానకి రామయ్యను ప్రశ్నిస్తున్న కంఠం వినబడింది. — "ఏమండి. నా రోజూ [illegible], విశ్రాంతికోసం, ఈ బల్ల మీద కూర్చొని, కొంతకాలం గడపటం నాకు అలవాటు. మీరు మరోలా అనుకోకపోతే ఎదురు బల్లమీదకి...."

అంతా అర్థం చేసుకున్న జానకిరామయ్య, విసుక్కోకుండా లేచి బల్లమీద కూర్చున్నాడు. కూర్చున్నాడేకాని, ఆ కొత్త కళ్ళు తన కళ్ళను మళ్ళీ ఎదురయ్యాయి. అలా ఆ నాలుగు కళ్ళూ, కలిశాయి.

మనుషుల అలికిడి ఆ కళ్ళని విడదీశాయి. అప్పటికి కాని జానకి రామయ్య ఈ

ప్రపంచంలో పడలేదు. మళ్ళీ తన యథాస్థితి గుర్తు వచ్చింది. తన తల్లి, చెల్లాయిలు, తమ్ముళ్ళు గుర్తువచ్చారు. చెరచెర నడక సాగించాడు. వారి ఆకలిబాధ వదిలించాలని....

రోజులు గడుస్తున్నాయి. ఆమె కళ్ళు పదే పదే గుర్తొస్తున్నాయి. అట్లాగే అతని కళ్ళు ఆమెకు గుర్తొస్తున్నాయి.

అది ఆదివారం. వారి కాళ్ళు తెలియని తావుల్నుంచి పార్కు వేపు నడిపించాయి. ఆ బల్లల్నే ఆక్రమించారు. ఎదురెదురుగా కూర్చున్నారు. నాలుగుకళ్ళు మళ్ళీ కలిసి ఆనందిస్తున్నాయి.

కొద్దిసేపటికి, వారిద్దరు తేరుకున్నారు.

'మీరు', 'మీరు' అని మెల్లగా అన్నది. 'నా పేరు ఉషారాణి' అన్నది మళ్ళీ.

"నేను జానకిరామయ్యను" అన్నాడు తడబడుతూ, అతడు.

ఇద్దరూ ఒకే బల్ల మీద చేరారు. ఒకరి చరిత్ర ఇంకొకరు చెప్పుకున్నారు. వారి జీవిత గాథలు ఒకే రకమైనవి. వారికి స్వంత సంసారాలు లేవు. తల్లి దండ్రులిచ్చిన సంసారాల్నే. వారిద్దరు ఈదుతున్నారు. అసలు వారి స్వంత సంసారాల్ని గురించి ఇంతవరకూ ఆలోచించనే లేదు.

ఆ ఆదివారం అనుకోనంత ఆనందంలో వారిద్దరు మునిగితేలారు దగ్గరగాకాదు దూరంగానే వారి నేత్రాలు పండుగ చేసుకున్నాయి. ఆ పండుగే వారి ఆత్మలకు సంతృప్తి నిచ్చాయి. ఇహాన్ని మరపించాయి. చివరకు వాళ్ళు ఇళ్ళకు చేరారు.

ఉషలో సుదీర్ఘమైన తర్కం బయలు దేరింది. జానకి రామయ్య చాల మంచివాడు. ఉత్తముడుగా కనబడ్డాడు. అతనితో సంభాషించిన కాలం, అమృతాన్ని ఆస్వాదించి నట్లువుంది తనకు.

ఉష కొంత స్వార్థానికి లోబడ్డది. శాశ్వత బంధానికి జానకి రామయ్య ఒప్పుకుంటేనో అని అనుకున్నది తనలో.

అదే స్వార్థం జానకి రామయ్యలో ప్రవేశించింది.

మళ్ళీ శెలవుదినం కోసం ఎదురు చూశా ఉద్దేశాల్ని ఒకరికొకరు తెల్పుకుందామని.

ఆదివారం వచ్చింది. ఒకరితో ఒక మాట్లాడుకున్నాక, వారిఉద్దేశాల్ని వెలిబుచ కోవాలని అంతరాత్మలు ఆరాటపడ్డాయి ఆఖరికి ఉష వెల్లడించింది. దానికి జా రామయ్య కాదనలేదు.

విడిపోయేటప్పుడు ఒక వారంలో వ నిర్ణయాల్ని తెల్పుకోవాలనుకున్నారు శాశ్వ బంధం — అవసరమా? కాదా? సుఖమా దుఃఖమా?

మళ్ళీ ఆదివారం వచ్చింది.

నిర్ణయాల భారంతో, బరువెక్కిన హృ యాలతో పాత పార్కులో, పాత బల్ల మీద కూలబడ్డారు.

నిర్ణయాలు ఎలా ఉంటాయో అని ఒక కళ్ళు, మరొకరి కళ్ళను వెదుకుతున్నాయి.

ఇద్దరు ఒకే కంఠంతో, ఇలా అన్నారు ఈ దిక్కుమాలిన పరిస్థితుల్లో మన మిద్ద సంసారులం కావటం అసంభవం. తల్లి దండ్రులిచ్చిన సంసారాల్ని తీర్చిదిద్దా మన మిద్దరం. కాని దంపతుల్లా కాద ఇద్దరం. ఒకేతరగతి వారిగా ప్రతి సెలవ దినాల్లో, ఇదే పార్కులో, ఇదే చోట కలుసుకుందాం. నేత్ర పర్వంచేసుకుందాం అనేచాలు. అదే తృప్తి. అదే మనజీవితాలకు పండుగ అనుకుంటూ ఎవ్వరి దారిన వార వెళ్ళిపోయారు.